

Handläggare
Annika Risel
Telefon: 08-508 33 607

Till
Utbildningsnämnden
2020-06-17

Möjlighet till betyg från årskurs 4 - efter försöksverksamheten

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2020/785

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Lee Orberon
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian ”Möjlighet till betyg från årskurs 4 – efter försöksverksamheten” från Utbildningsdepartementet till utbildningsnämnden för yttrande. I promemorian föreslås att det efter nuvarande försöksverksamhet i skollagen ska införas bestämmelser som innebär att en rektor får besluta att betyg ska sättas i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan samt i årskurs 5 och 6 i specialskolan vid en skolenhet som rektorn ansvarar för. Utbildningsnämnden beslutade i februari om ett remissvar på en promemoria med inriktningen att ändra på motsvarande sätt i den nuvarande försöksverksamheten. Regeringen och samarbetspartierna valde dock att inte gå vidare med det förslaget och har därför istället remitterat den nu aktuella promemorian som avser motsvarande förändringar efter att försöksverksamheten upphör.

Förvaltningen ställer sig bakom förslagets utgångspunkter och intentioner men de synpunkter som förvaltningen har lämnat i tidigare remissvar angående betyg från årskurs 4 kvarstår. Ur ett likvärdighetsperspektiv har förvaltningen synpunkter på utformningen av förslaget, som innebär att det är rektor på en skola som får besluta om betyg ska införas. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat promemorian ”Möjlighet till betyg från årskurs 4 – efter försöksverksamheten” från Utbildningsdepartementet till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsnämnden behandlade vid sitt sammanträde 2020-02-06 ett svar på remissen ”Möjlighet till betyg från årskurs 4” (dnr 1.6.1-10916/2019) från Utbildningsdepartementet. Det förslag som då presenterades i promemorian innebar att begränsningen av hur många skolenheter som får delta i försöksverksamheten från läsåret 2017/2018 tas bort. Det innebar också att det är rektorn som får besluta att betyg ska sättas i nämnda årskurser och skolformer vid den skolenhet som rektorn ansvarar för. Dock valde regeringen och samarbetspartierna att inte gå vidare med denna promemorias förslag om ändringar inför höstterminen 2020 och istället remitteras nuvarande promemoria.

I den nu aktuella promemorian föreslås att det bemyndigande i skollagen som innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om en försöksverksamhet som avser betygsättning i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan, ska upphävas. Den reglering om försöksverksamhet som har beslutats med stöd av bemyndigandet upphör samtidigt. I promemorian föreslås att det istället i skollagen ska införas bestämmelser som innebär att en rektor får besluta att betyg ska sättas i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan samt i årskurs 5 och 6 i specialskolan vid en skolenhet som rektorn ansvarar för. Lärarna vid berörd skolenhet ska ges tillfälle att yttra sig inför ett sådant beslut. Rektorn ska snarast underrätta huvudmannen om beslutet och huvudmannen ska anmäla beslutet till Statens skolverk. Enligt promemorian bör det liksom i försöksverksamheten inte finnas krav på att upprätta skriftliga individuella utvecklingsplaner med omdömen för de skolenheter och årskurser där tidigare betyg sätts.

Den nuvarande försöksverksamheten med betyg från och med årskurs 4 grundar sig på ett bemyndigande i skollagen, enligt förslag i propositionen ”En försöksverksamhet med betyg från och med årskurs 4”. Enligt bemyndigandet får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om en försöksverksamhet som omfattar högst etthundra skolenheter och som avser betygsättning i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskola.

Förordningen gällande försöksverksamheten upphör att gälla vid utgången av juni 2021. Ändringen i skollagen och skolförordningen om att rektorn får fatta beslut om tidigare betyg samt senaste tidpunkt för detta föreslås tillämpas från den 1 april 2021. Ändringarna i författningarna i övrigt tillämpas på utbildning från och med höstterminen 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig bakom förslaget utgångspunkter och intentioner, men de synpunkter som förvaltningen har lämnat i tidigare remissvar angående betyg från årskurs 4 kvarstår (se bilaga 2). Förvaltningen vill återigen poängtera att utifrån ett likvärdighetsperspektiv har förvaltningen synpunkter på utformningen av förslaget med införandet av betyg från och med årskurs 4. Förslaget innebär att det är rektor på en skola som får besluta om betyg ska sättas i nämnda årskurser och skolformer på skolan. Med andra ord kommer vissa skolor att ha betyg från årskurs 4 och andra inte, vilket förvaltningen inte anser är förenligt med en likvärdig skola. Detta riskerar istället att ytterligare sortera elever och elevgrupper vid sökande av skola och att bli ännu en faktor som bidrar till homogeniserade skolmiljöer.

Vidare anser förvaltningen att ett beslut om möjlighet till betyg från och med årskurs 4 och inte bör fattas innan de utvärderingar gällande betygssättning som aviserats har genomförts.

Dels gäller detta utvärdering av den pågående försöksverksamheten, även om det låga antalet deltagande skolor påverkar utvärderingen och möjligheten att kunna dra alltför långtgående och generaliserbara slutsatser.

Dels gäller det den tidigare politiska överenskommelsen att hela det nya betygssystemet ska utvärderas grundligt och redovisas för riksdagen år 2020. Detta inte minst mot bakgrund av den redan genomförda utvärderingen av betyg från årskurs 6 där Skolverket gör bedömningen att betyg från årskurs 6 bidragit till både positiva och negativa konsekvenser. Skolverket bedömer vidare att det inte är möjligt att uttala sig om huruvida betygen i årskurs 6 har haft en faktisk effekt på elevers resultat och kunskapsutveckling. Den största utmaningen för förvaltningen är att uppnå uppdraget om en likvärdig skola och att kunna kompensera för elevers olika socioekonomiska förutsättningar.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bilaga

1. Promemorian ” Möjlighet till betyg från årskurs 4 – efter försöksverksamheten”.
2. Tjänsteutlåtande och protokollsutdrag ”Möjlighet till betyg från årskurs 4”